

Handläggare
Frida Vedin
Telefon: 08-50833294**Till**
Utbildningsnämnden
2026-05-20

Ansökningar om godkännande av huvudman för fristående gymnasieskolor i Stockholms stad och närliggande kommuner samt internationell skola

Remisser från Skolinspektionen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remisserna till Skolinspektionen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Skolinspektionen har till Stockholms stad remitterat två ansökningar om godkännande av huvudman för nya fristående gymnasieskolor, båda belägna inom Stockholms stad. Det har inkommit åtta ansökningar om utökning av befintlig gymnasieskola inom Stockholms län, varav tre inom Stockholms stad. Det har även inkommit ansökningar som avser nationellt godkänd idrottsutbildning samt internationell skola på gymnasienivå.

Befolkningsprognoser visar en successiv minskning av antalet 16-åringar i både Stockholms stad och länet fram till 2034.

Utbildningsförvaltningens sammantagna bedömning är att det inte finns ett behov av att utöka elevplatserna i Stockholm. Inkomna ansökningar om nationellt godkänd idrottsutbildning bedöms komplettera utbudet utan negativa konsekvenser. Ansökningar inom yrkesprogrammen vård- och omsorg, el- och energi med inriktning dator- och kommunikationsteknik respektive försäljning- och serviceprogrammet bedöms däremot få negativa konsekvenser för staden. Vad gäller ansökningar om högskoleförberedande program samt internationell skola vill förvaltningen uppmärksamma att det generellt inte finns ett behov av nya etableringar.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen för utveckling och samordningHantverkargatan 2F
Box 22049
104 22 Stockholm
Växel 08 508 33 000
utbildningsforvaltningen@edu.stockholm.se
<https://start.stockholm/>

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remisserna till Skolinspektionen. Med hänsyn till remisstiden föreslås beslutet justeras omedelbart.

Bakgrund

Ansökan om godkännande av huvudman för fristående gymnasieskola och anpassad gymnasieskola görs till Skolinspektionen. Ansökningarna remitteras sedan till lägeskommunen, samt till närliggande kommuner, för yttrande om utbildningen innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Kommunens yttrande ska innehålla en beskrivning av etableringarnas ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser som kan uppstå på lång sikt, i varje fall över en femårsperiod, vid start av de utbildningar som ansökningarna omfattar. Föreliggande ansökningar avser utbildningsstart senast läsåret 2028/2029, om inget annat anges.

Förvaltningen har de senaste åren följt upp antalet platser som har realiserats av de ansökningar som Skolinspektionen beslutat att godkänna. Uppföljningen visar att långt ifrån alla beviljade platser blir reella platser inom två år. Förvaltningen fortsätter följa denna utveckling som utgör ett viktigt underlag i stadens planerings- och dimensioneringsarbete.

För att Skolinspektionen ska kunna göra en helhetsbedömning av vilka följder en etablering kan medföra bör kommunen utöver en konsekvensbeskrivning skicka in följande:

1. En befolkningsprognos över kommunens 16-åringar de kommande fem åren.
2. Preliminär antagningsstatistik, uppgift om antalet platser samt antalet antagna vid befintliga program i kommunala och fristående gymnasieskolor i kommunen.
3. En sammanställning över antalet kommunala och fristående gymnasieskolor i kommunen som idag erbjuder de program och inriktningar som omfattas av ansökningarna.
4. Uppgift om antalet befintliga utbildningsplatser på respektive sökt program och inriktning vid kommunala respektive fristående gymnasieskolor i kommunen.
5. Uppgift om kommunen avser att erbjuda sökta program och inriktningar läsåret 2026/2027 samt om möjligt läsåret 2027/2028.
6. Uppgift om hur många elever som går i gymnasieskola i annan kommun än i lägeskommunen, samt vilka program dessa elever är antagna till.

Ärendet

Inkomna ansökningar avseende gymnasieskola omfattar 1024 nya platser inom högskoleförberedande program¹, vid fullt utbyggd verksamhet. Av dessa är 982 platser på fristående skolor belägna inom Stockholms stad och 42 platser i närliggande kommuner.

Inom ansökningarna för högskoleförberedande program ingår även tio ansökningar som avser godkännande som huvudman för nationellt godkänd idrottsutbildning (varav nio i Stockholms stad). En av ansökningarna avser ny utbildning och resterande är förnyelse av idrottsutbildning som sökande tidigare har haft godkännande för. Dessa omfattar 414 platser på fristående skolor belägna inom Stockholms stad och 30 platser i närliggande kommun.

Av inkomna ansökningar avser 840 nya platser inom yrkesprogrammen, vid fullt utbyggda verksamheter. Av dessa är 570 platser på skolor belägna inom Stockholms stad.

Vidare har en ansökan inkommit om att starta en internationell skola på både grundskole- och gymnasienivå, med rätt till bidrag för gymnasieskola. Enligt ansökan ska skolan följa internationell läroplan och planeras vara fullt utbyggd till läsåret 2031 med 120 platser på gymnasienivå.

Samtliga remitterade ansökningar med Skolinspektionens diarienummer finns i bilaga 1.

Konsekvensbeskrivning samt vilka staden har samverkansavtal med redovisas under förvaltningens synpunkter och förslag. Övriga underlag som efterfrågats av Skolinspektionen redovisas i bilagorna 2–7.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 11 maj 2026. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 13 maj 2026.

¹ Medräknat antalet platser för ansökningar om godkännande som huvudman för nationellt godkänd idrottsutbildning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Gymnasieutbildningen i Region Stockholm är samordnad genom ett samverkansavtal mellan regionens samtliga 26 kommuner samt Håbo kommun. Elever i regionen och Håbo kan fritt söka alla gymnasieutbildningar på nationella gymnasieprogram i samverkansområdets kommunala och fristående gymnasieskolor. Det finns dock inget samverkansavtal mellan regionens kommuner när det gäller utbildningar i anpassad gymnasieskola.

Även gymnasieskolans introduktionsprogram ligger utanför regionens samverkansavtal.² Då behovet av platser skiljer sig mellan introduktionsprogrammen, och det åligger hemkommunen att erbjuda platser till obehöriga elever, försvåras planeringen av att det av ansökningarna inte framgår i vilken utsträckning och volym som introduktionsprogram kan komma att erbjudas av sökande huvudmän.

Befolkningsutveckling och behovet av nya platser

Stadens befolkningsprognos visar att antalet 16-åringar i Stockholm kommer att minska successivt. År 2034 förväntas det vara 1100 färre 16-åringar i staden jämfört med idag. Samma trend syns också i prognosen för Stockholms län där antalet väntas vara cirka 2000 färre än 2025. Befolkningsprognoserna för barn i grundskoleålder har de senaste åren visat på en tydlig minskning av elevantalet i Stockholms stad, vilket på sikt även får konsekvenser för elevantalet i gymnasieskolan.

I stadens långsiktiga prognos fram till 2045 antas minskningen av antalet 16-åringar efter 2026 bli varaktig. Den främsta orsaken till förändringen i befolkningsprognosen är minskande barnafödande. Även senarelagd bostadsbyggande och förändringar i flyttmönster påverkar.

Utbildningsförvaltningen ser inget behov av utökning av elevplatser i Stockholm utifrån befolkningsprognosen. Däremot kan en del nya utbildningar komplettera det befintliga utbudet på ett sätt som breddar ungas valmöjligheter utan att det får påtagliga negativa konsekvenser för staden som huvudman. Fram till 2034 planerar Stockholms stad drygt 1300 nya gymnasieplatser genom ny- och ombyggnation och andra lokalförändringar. Under samma period avvecklas lokaler motsvarande cirka 1100 gymnasieplatser. Totalt medför planerade lokalförändringar en kapacitetsökning i egen regi på 200 elevplatser under perioden.

² Dock ingår introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion när de är utformade för en grupp elever.

Läsåret 2026/2027 öppnar stadens nya gymnasieskola, Slakthusområdets gymnasium. Under 2026 utreder även staden möjligheten till att starta yrkesprogram på flera av stadens skolor. Fokus är på program med tydliga arbetsmarknadsbehov samt etablera ett nytt yrkesprogram vid en populär kommunal skola som idag huvudsakligen erbjuder högskoleförberedande utbildningar.

Elevernas intresse för olika program

Utvecklingen i staden visar på ett fortsatt högt intresse för högskoleförberedande program. Intresset för yrkesprogrammen är fortsatt lågt jämfört med riket i övrigt. Den nya lagstiftningen som anger att dimensionering av gymnasieutbildning ska ta större hänsyn till arbetsmarknadens behov påverkar också utbudet.

Konsekvensbedömning

Som framgår ovan innebär befolkningsprognosen att det inte finns ett generellt ökat behov av antalet platser.

Vad gäller de ansökningar som avser nationellt godkänd idrottsutbildning kompletterar dessa dagens befintliga utbud och bedöms därför inte få negativa konsekvenser för eleverna eller stadens utbildningsväsende. Det är dock angeläget att sökande huvudmän säkerställer att de har tillgång till idrottslokaler. Idag råder brist på idrottslokaler i staden, något som medför svårigheter för såväl befintliga som tillkommande huvudmän att få tillgång till idrottslokaler i den utsträckning som behövs.

Förvaltningen vill även påtala komplexiteten i att en huvudman som har ett befintligt tillstånd för ett gymnasieprogram med tillhörande inriktning fritt kan öka och minska antalet elever på detta program och inriktning.

Nedan följer konsekvensbeskrivning kopplade till utbildningar belägna inom Stockholms stad eller i närliggande kommuner som bedöms få negativa konsekvenser för staden.

Ansökningar inom yrkesprogram som bedöms få negativa konsekvenser

Det har inkommit tre ansökningar som rör utökning respektive nyetablering av vård- och omsorgsprogrammet (Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor, Täby Yrkesgymnasium AB och E&A Gymnasium i Västerås AB).

Förvaltningen bedömer att utifrån begränsat söktryck till vård- och omsorgsprogrammet vid stadens befintliga gymnasieskolor, skulle en ökning av sådana platser som ansökningarna avser få negativa konsekvenser för den del av skolväsendet som staden är ansvariga

för. Kungsholmens Västra gymnasium, som är den kommunala gymnasieskola som erbjuder programmet, kan i dagsläget inte fylla samtliga platser på grund av lågt söktryck. Skolan har dock kapacitet att öka antalet platser vid ett ökat intresse och har även tidigare erbjudit ett större antal platser på programmet. Förvaltningen vill även uppmärksamma att staden har pågående utredning om möjligheten att starta vård- och omsorgsprogrammet vid en av stadens innerstadsskolor.

E&A Gymnasium i Västerås AB har även ansökt om nyetablering av el- och energiprogrammet med inriktning dator- och kommunikationsteknik i Kista. Förvaltningen bedömer att staden täcker behovet av platser då inriktningen erbjuds i en av stadens befintliga gymnasieskolor. Förvaltningen vill även lyfta att staden utreder att starta inriktningen dator- och kommunikationsteknik på kommunala Stockholm Science and Innovation School, vilken är belägen i samma stadsdel som den föreslagna etableringen. Förvaltningen bedömer därmed sammantaget att etablering av nya platser som ansökan avser, skulle medföra negativa ekonomiska konsekvenser för staden.

Vidare har det inkommit två ansökningar om utökning av försäljnings- och serviceprogrammet (Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor och Lidingö Gymnasium AB). Förvaltningen bedömer att staden täcker behovet av platser inom befintliga gymnasieskolor. Staden har nyligen startat programmet på två skolor och vill framhålla att ytterligare utökning av platser skulle få negativa ekonomiska konsekvenser för staden. Skolverket bedömer även i planeringsunderlag för gymnasial utbildning i Stockholms län att andelen utbildningsplatser på försäljning- och serviceprogrammet inte behöver öka i länet.

Ansökningar inom högskoleförberedande program som bedöms få negativa konsekvenser

Det har inkommit två ansökningar om nyetablering av högskoleförberedande program (E&A Gymnasium i Västerås AB och Raoul Wallenbergskolorna AB).

Vad gäller ansökan från Raoul Wallenbergskolorna AB i Bromma vill förvaltningen framhålla att staden redan kan tillgodose behovet av platser på högskoleförberedande program inom befintliga gymnasieskolor i stadsdelen.

Förvaltningen vill sammantaget påtala att det inte finns behov av att etablera fler högskoleförberedande program. Bedömningen grundas på att förvaltningen utifrån befolkningsprognosen inte ser något behov av ytterligare elevplatser i Stockholm samt att ett ökat antal

platser på högskoleförberedande program skulle medföra negativa konsekvenser för stadens utbildningsväsende på sikt. Skolverkets planeringsunderlag för Stockholms län visar dessutom att andelen erbjudna platser bör minska på samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet och teknikprogrammet.

Ansökningen avseende internationell skola

Gällande ansökan från British Education AB gör förvaltningen bedömningen att denna utbildning vänder sig till samma målgrupp elever som är intresserad av studier på International Baccalaureate (IB).

Vid den internationella skola som drivs i stadens egen regi, International School of the Stockholm Region går i dagläget drygt 250 gymnasieelever. Det har funnits ett överskott av platser till International Baccalaureate (IB) i både regionen och Stockholms stad de senaste åren, samtidigt som intresset för utbildningen varit stabilt.

Förvaltningen bedömer därför att ansökan skulle påverka söktrycket för motsvarande utbildning i egen regi negativt. En ökad konkurrens om elever riskerar att leda till ett minskat elevunderlag i den kommunala skolan, vilket medför ekonomiska konsekvenser och i förlängningen försämrar stadens förutsättningar att upprätthålla och bedriva denna utbildning.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

För att fler elever ska få gå i gymnasieskolan (barnkonventionen artikel 28) och för att barnen i Stockholms stad ska ha rätt till en utbildning som ska syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter (barnkonventionens artikel 29) är det av stor vikt att utbildningsförvaltningen strävar efter att säkerställa en hållbar skolplanering. Detta för att möjliggöra att fler elever får plats på en gymnasieutbildning som leder till högre utbildning eller arbete. Det är därtill viktigt att det inte sker en överetablering av skolplatser som riskerar att leda till påtagliga negativa konsekvenser för skolverksamheten och som påverkar barns rätt till utbildning negativt.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remisserna till Skolinspektionen. Med hänsyn till remisstiden föreslås beslutet justeras omedelbart.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Niclas Westin
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilagor

1. Sammanställning av samtliga remitterade ansökningar
2. Befolkningsprognos
3. Preliminär antagningsstatistik 2026
4. Sammanställning över antalet kommunala och fristående gymnasieskolor i kommunen som erbjuder olika program och inriktningar
5. Uppgift om antalet befintliga utbildningsplatser på respektive sökt program vid kommunala respektive fristående gymnasieskolor i kommunen
6. Uppgift om program som kommunen erbjuder 2026-2028
7. Uppgift om hur många elever som går i gymnasieskola i annan kommun än i lägeskommunen, samt vilket program och inriktning